

Kawża C-407/07

Stichting Centraal Begeleidingsorgaan voor de Intercollegiale Toetsing

vs

Staatssecretaris van Financiën

(talba għal deżiġjoni preliminari mressqa mill-Hoge Raad der Nederlanden)

“Sitt Direttiva tal-VAT — Artikolu 13A(1)(f) — Eżenzjonijiet — Kundizzjonijiet — Provvisti ta' servizzi mwettqa minn gruppi awtonomi — Servizzi pprovduti lil membru jew diversi membri tal-grupp”

Sommarju tas-sentenza

Dispożizzjonijiet fiskali ? Armonizzazzjoni tal-liġijiet ? Taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? ? Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud ? Eżenzjonijiet previsti mis-Sitt Direttiva

(Direttiva tal-Kunsill 77/388, Artikolu 13A(1)(f))

L-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva 77/388, fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg?, għandu jiġi interpretat fis-sens li, sakemm il-kundizzjonijiet l-o?ra previsti minn din id-dispożizzjoni jkunu sodisfatti, is-servizzi pprovduti lill-membri tagħom minn gruppi awtonomi jibbenefikaw mill-eżenzjoni prevista mill-imsemmija dispożizzjoni anki jekk dawn is-servizzi huma pprovduti lil wie?ed jew xi w?ud mill-imsemmija membri.

Fil-fatt, tali limitazzjoni tal-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-dispożizzjoni, billi teskludi mill-applikazzjoni tal-eżenzjoni mit-taxxa fuq il-valur miżjud servizzi pprovduti mill-gruppi awtonomi lill-membri tagħom, b'mod partikolari fil-kuntest fejn il-b?onnijiet tal-imsemmija membri jkunu differenti, mhijiex ikkorraborata mill-finalità ta' din tal-a??ar li hija li tistabbilixxi eżenzjoni mit-taxxa fuq il-valur miżjud sabiex jiġi evitat li l-persuna li toffri ?erti servizzi tkun su??etta għall-?las tal-imsemmija taxxa meta hija kellha tikkollabora ma' professjonisti o?ra permezz ta' struttura komuni responsabbli għall-attivitajiet ne?essarji għat-twettiq tal-imsemmija servizzi.

Barra minn hekk, il-?tie?a li l-imsemmija dispożizzjoni tiġi interpretata b'mod strett ma tistax twassal sabiex kull membru ta' grupp awtonomu jing?atalu d-dritt li j?a??ad lill-membri l-o?ra ta' dan il-grupp mill-benefi??ju tal-eżenzjoni mit-taxxa fuq il-valur miżjud, billi jidde?iedi, fi kwalunkwe mument, li ma jirrikorrix għal servizz partikolari pprovdut mill-grupp li tiegħu madankollu huwa jkun inizjalment idde?ieda li jkun membru. L-eżistenza ta' tali dritt f'idejn kull membru ta' grupp awtonomu la tirri?ulta mill-kliem u lanqas mill-finalità tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva.

(ara l-punti 36, 37, 41 u d-dispożittiv)

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla)

11 ta' Di?embru 2008 (*)

“Sitt Direttiva tal-VAT – Artikolu 13A(1)(f) – E?enzjonijiet – Kundizzjonijiet – Kundizzjonijiet – Provvisti ta' servizzi mwettqa minn gruppi awtonomi – Servizzi pprovduti lil membru jew diversi membri tal-grupp ”

Fil-Kaw?a C?407/07,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 234 KE, imressqa mill-Hoge Raad der Nederlanden (l-Olanda), permezz ta' De?i?joni tal-10 ta' Awwissu 2007, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fil-5 ta' Settembru 2007, fil-pro?edura

Stichting Centraal Begeleidingsorgaan voor de Intercollegiale Toetsing

vs

Staatssecretaris van Financiën,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla),

komposta minn A. Rosas, President ta' Awla, A. Ó Caoimh, J. Klu?ka (Relatur), U. Lõhmus u P. Lindh, Im?allfin,

Avukat ?enerali: E. Sharpston,

Re?istratur: C. Strömholm, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tal-4 ta' Settembru 2008,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?al Stichting Centraal Begeleidingsorgaan voor de Intercollegiale Toetsing, minn B. Zadelhoff, advocaat,
- g?all-Gvern Olandi?, minn C. Wissels, C. ten Dam u M. de Grave, b?ala a?enti,
- g?all-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, minn M. van Beek u D. Triantafyllou, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konkluzjonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tad-9 ta' Ottubru 2008, tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U L 145, p. 1, iktar 'il quddiem is-“Sitt Direttiva”).

2 Din it-talba ?iet ippre?entata fil-kuntest ta' kaw?a bejn Stichting Centraal Begeleidingsorgaan voor de Intercollegiale Toetsing (iktar 'il quddiem “Stichting”) u

Staatssecretaris van Financiën dwar a??ustament tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar 'il quddiem il-“VAT”) g?all-perijodu mill-1 ta' Jannar 1994 sal-31 ta' De?embru 1998.

Il-kuntest ?uridiku

3 Id-disa' u l-?dax-il premessa tas-Sitt Direttiva jipprovdu:

“Billi l-ba?i taxxabbli g?andha tkun armonizzata biex l-applikazzjoni tar-rata tal-Komunità g?al operazzjonijiet taxxabbli twassal g?al ri?ultati komparabbli fl-Istati Membri kollha;

[...]

Billi g?andha ssir lista komuni ta' e?enzjonijiet sabiex ir-ri?orsi tal-Komunitajiet infushom ikunu jistg?u jin?abru b'mod uniformi fl-Istati Membri kollha;”

4 L-Artikolu 13 tas-Sitt Direttiva jipprovdi li:

“E?enzjonijiet fit-territorju tal-pajji?

A. E?enzjonijiet g?al ?ertu attivitajiet fl-interess pubbliku

1. Ming?ajr pre?udizzju g?al disposizzjonijiet o?rajn tal-Komunità, l-Istati Membri g?andhom je?entaw li ?ejjin ta?t kondizzjonijiet li huma g?andhom jistabilixxu g?al skopijiet biex jassiguraw l-applikazzjoni korretta u ?ara tat-tali e?enzjonijiet u tal-prevenzjoni ta' kawlkunkwe eva?joni, evitar jew abbu? possibbli:

[...]

f) servizzi furnuti minn grupp ta' persuni indipendenti li l-attivitajiet tag?hom huma e?enti minn jew m'humix so??etti g?at-taxxa tal-valur mi?jud, g?all-iskopijiet li jag?tu lill-membri tag?hom is-servizzi ne?essarji direttament g?all-e?er?izzju ta' l-attività tag?hom, fejn dawn il-gruppi kemm jitolbu mill-membri tag?hom ?las lura e?att tas-sehem tag?hom ta' l-ispejje? kon?unti, dejjem jekk t-tali e?enzjoni mhux probabbli li twassal g?al tfixkil ta' kompetizzjoni;

[...]”

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

5 Stichting huwa grupp ta' sptarijiet u ta' stabbilimenti o?ra attivi fis-settur tas-sa??a, li fosthom jinsabu b'mod partikolari l-Orde van Medisch Specialisten (Ordni ta' Tobba Spe?jalisti), il-Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot Bevordering van de Geneeskunst (So?jetà Rojali Olandi?a g?all-Promozzjoni tal-Prattika tal-Kura tas-Sa??a), in-Nationale Ziekenhuisraad (Kunsill Nazzjonali tal-Isptarijiet), il-Vereniging van Nederlandse Ziekenfondsen (Unjoni Olandi?a tal-Fondi tal-Assigurazzjoni g?all-Mard), il-Kontaktorgaan Landelijke Organisaties van Ziektekostenverzekeraars (Korp Konsultativ tal-Organizzazzjonijiet tal-Assiguraturi g?all-Mard) u n-Nederlandse Vereniging voor Ziekenhuisdirecteuren (Asso?jazzjoni Olandi?a tad-Diretturi ta' Sptarijiet).

6 Mid-de?i?joni tar-rinvju jirri?ulta li Stichting jipprovdi bil-?las lill-membri tieg?u, li attività tag?hom hija e?enti minn jew li m'humix su??etti g?all-VAT, servizzi fil-qasam tal-kura tas-sa??a, b'mod partikolari servizzi li jikkon?ernaw l-istandards tal-kwalità u kif ukoll l-istabbiliment u l-promozzjoni tal-politika ta' kwalità fis-settur tal-kura tas-sa??a.

7 Parti mis-servizzi pprovdu minn Stichting lill-isptarijiet affiljati huma ffinanzjati ta?t il-li?i dwar

it-tariffi tal-kura tas-sa??a (Wet tarieven gezondheidszorg), tal-20 ta' Novembru 1980 (Stb. 1980, Nru 646). Dawn is-servizzi huma e?enti mill-?las tal-VAT skont l-Artikolu 11(1)(u) tal-li?i tal-1968 dwar it-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg? (Wet op de omzetbelasting 1968), li tittrasponi l-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva.

8 Stichting jipprovdi wkoll lil ?erti membri, ji?ifieri sptarijiet kif ukoll istituzzjonijiet u persuni o?ra, b'servizzi li g?alihom jir?ievi ?las distint u d-destinatarji ta' dawn is-servizzi huma ffatturati individwalment.

9 Fir-rigward ta' dawn l-a??ar prestazzjonijiet, Stichting ?ie su??ett g?al a??ustament tal-VAT, g?all-perijodu mill-1 ta' Jannar 1994 sal-31 ta' Di?embru 1998, li l-Ispettur li lilu sar l-ilment, idde?ieda li j?omm min?abba li l-imsemmija provvisti ma kinux e?enti mill-VAT.

10 Stichting appella minn din id-de?i?joni quddiem il-Gerechtshof te Amsterdam li, permezz ta' sentenza tal-1 ta' ?unju 2004, annullata u naqqset l-a??ustament g?al ammont ta' NLG 182 460. Hija mandankollu dde?idiet li, g?as-servizzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, Stichting kien ?are? fatturi distinti u li l-?las korrispondenti ma kienx ikopri l-ispejje? komuni, fis-sens tal-Artikolu 11(1)(u) tal-li?i tal-1968 fuq it-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg?. L-e?enzjoni mill-VAT ma setg?et b'hekk ting?ata.

11 L-Stichting ressaq appell quddiem il-qorti ta' kassazzjoni, il-Hoge Raad der Nederlanden li tosserva li huwa kostanti li l-provvisti inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali huma direttament ne?essarji g?all-e?er?izzju tal-attivitajiet e?entati tal-membri ta' dan il-grupp u li mhemmx distorsjoni tal-kompetizzjoni.

12 Il-qorti tar-rinviju tenfasizza li, jekk il-provvisti inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, huma provvisti ta' servizzi fis-sens tas-Sitt Direttiva u jekk, g?al dawn il-provvisti, Stichting jitlob ?las li ma jaqbi?x l-infiq totali, tin?oloq il-kwistjoni dwar jekk l-ammonti mitluba lill-membri minn dan il-grupp jikkorrispondux g?as-sehem tal-ispejje? komuni li jaqa' fuq l-imsemmija membri fis-sens tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva.

13 Billi kkunsidrat li l-e?itu tal-kaw?a mressqa quddiemha tiddependi fuq l-interpretazzjoni ta' din id-dispo?izzjoni, il-Hoge Raad der Nederlanden idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri u li tag?mel id-domanda preliminari segwenti lil Qorti tal-?ustizzja:

“L-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li jkopri wkoll servizzi pprovduti minn gruppi li jaqg?u ta?t il-portata ta' din id-dispo?izzjoni lill-membri tag?hom li huma direttament ne?essarji g?all-e?er?izzju tal-attivitajiet e?enti ta' dawn il-membri jew attivitajiet fir-rigward ta' liema mhumix su??etti g?al taxxa u bi ?las li g?alih ma ji?ix iffatturat iktar milli jirrappre?entaw l-ispejje? g?al dawn is-servizzi, jekk dawn is-servizzi ji?u pprovduti biss lil membru jew iktar membri?”

Fuq id-domanda preliminari

14 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 13(1)(f) tas-Sitt Direttiva g?andux ji?i interpretat fis-sens li, sakemm il-kundizzjonijiet l-o?ra previsti minn din id-dispo?izzjoni jkunu sodisfatti, il-provvisti ta' servizzi forniti lill-membri tag?hom minn gruppi awtonomi jibbenefikaw mill-e?enzjoni prevista minn din id-dispo?izzjoni, anki jekk dawn il-provvisti huma forniti lil wie?ed jew iktar mill-imsemmija membri.

Osservazzjonijiet sottomessi lill-Qorti tal-?ustizzja

15 Stichting u l-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej jipproponu li r-risposta g?ad-domanda

għandha tkun fl-affermattiv, billi jenfasizzaw li jekk tinghata risposta negattiva, il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva jkun limitat wisq.

16 Huma jsostnu li, jekk grupp awtonomu jipprovdli wieġed jew iktar mill-membri tiegħu servizzi li jaqgħu fil-kuntest tad-deskrizzjoni tal-attivitajiet tal-imsemmi grupp, l-imsemmi servizz jista' jkun eżenti mill-VAT hekk kif pprovdut mill-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva.

17 Stichting isostni li diversi membri tiegħu, kollha attivi fil-qasam tas-saħħa, m'għandhomx dejjem l-istess bżonnijiet, peress li l-attivitajiet tagħhom mhumix omoġenji u li, sabiex jibbenefikaw mill-eżenzjoni inkwistjoni, mhuwix konċepibbli l-imsemmija membri kollha jirrikorru għall-attivitajiet eżerċitati kollha fil-kuntest tal-grupp.

18 F'dan ir-rigward, Stichting jispejfa li, meta servizz huwa pprovdut lil wieġed mill-membri tiegħu biss, dan huwa ffaturat sa n-nefqa reali tiegħu b'osservanza għar-regoli tal-kompatibbiltà. L-imsemmi membru jiġi ffaturat is-sehem tiegħu tal-ispejjeż komuni u huwa jrodd lura dik il-parti biss. Il-kundizzjonijiet ta' applikazzjoni tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva jiġu b'hekk sodisfatti.

19 Il-Kummissjoni tidd, min-naħa tagħha, li ma jistax jiġi dedott mill-kliem ta' din id-dispożizzjoni li kull servizz għandu jiġi pprovdut lill-membri ta' grupp awtonomu.

20 Hija tibbaħ ruħha, barra minn hekk, fuq is-sentenza tal-20 ta' Novembru 2003, Taksatorringen (C-8/01, para. p. 13711, punti 60 sa 62), kif ukoll fuq il-punti 117 *et seq* tal-Konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali, mogħtija fil-kawża li tat lok għal din is-sentenza, sabiex issostni li l-interpretazzjoni tal-gvern Olandiż trendi l-eżenzjoni inkwistjoni kważi inapplikabbli fil-prattika.

21 Hija tfakkar iktar 'il fuq, għandhom jiġu sodisfatti sabiex ikun hemm id-dritt ta' eżenzjoni skont l-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva, li huma li l-fornitur tas-servizz għandu jikkonsisti biss operaturi li jeżerċitaw attività li hija eżenti minn jew mhijiex suġġetta għall-VAT u li l-grupp awtonomu m'għandux ikollu għan li jagħmel profitt, fis-sens li huwa għandu jiffattura lill-membri tiegħu biss l-ispejjeż li huwa nefaq sabiex jissodisfa l-bżonnijiet tagħhom, mingħajr ma jagħmel ebda profitt.

22 Il-gvern Olandiż, min-naħa l-oħra, hu tal-opinjoni li għandha tingħata risposta negattiva għad-domanda magħmula. Skontu, id-domanda deċiżiva f'din il-kawża hija li tkun taf jekk provvisita ta' servizzi hijiex fornita fl-interess komuni, kollettiv, tal-membri kollha jew fl-interess partikolari, individwali, ta' membru wieġed.

23 Fl-osservazzjonijiet bil-miktub tiegħu, huwa jiddubita, l-ewwel nett, li l-provvista ta' servizzi inkwistjoni fil-kawża prinċipali ma jinvolvox distorsjoni tal-kompetizzjoni, fir-rigward, b'mod partikolari, tal-provvista ta' servizzi li teġti il-provvediment ta' persunal. Barra minn hekk, jeżisti terti riskju ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni jekk il-klas mitluba għall-provvisti ta' servizzi kkonċernati jirrifletti biss l-ispejjeż diretti tal-imsemmija provvisti. Il-gvern Olandiż jikkunsidra li l-ispejjeż, li għalihom tirreferi l-qorti tar-rinviju, huma l-ispejjeż reali, jiġifieri s-somma tal-ispejjeż diretti u tal-ispejjeż indiretti, u li l-ispejjeż reali huma diffiċli biex jiġu determinati. Għaldaqstant, huwa diffiċli li l-ispejjeż reali jinqasmu skont l-attività meta Stichting jipprovdli provvisti lil membru wieġed jew diversi membri tagħha.

24 Fir-rigward tal-interpretazzjoni tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva, il-gvern Olandiż ifakkar li l-eżenzjonijiet għall-prinċipju ġenerali tal-intaxxar tal-VAT, għandhom jiġu interpretati b'mod strett (sentenza tal-20 ta' Ġunju 2002, Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja C-287/00, para. p. I-5811, punt 43), li huma jikkostitwixxu kunċetti awtonomi tad-dritt Komunitarju (sentenzi tal-15 ta' Ġunju 1989, Stichting Uitvoering Financiële Acties, 348/87, para. p. 1737, punt 11, u Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja, iktar 'il fuq, punt 44) u li dan għandu jkun il-każ tal-kundizzjonijiet speċifiċi

me?tie?a sabiex wie?ed jikkwalifika g?al dawn l-e?enzjonijiet (sentenza tal-11 ta' Awwissu 1995, Bulthuis-Griffioen, C-453/93, ?abra p. I-2341, punt 18).

25 Issa, l-e?ami tal-kliem tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva u l-funzjoni tal-e?enzjoni prevista minn din id-dispo?izzjoni juru li s-servizzi forniti biss lil ?erti membri ta' grupp awtonomu mhumex koperti minn din. L-e?enzjoni inkwistjoni tippresupponi rimbors e?att tas-sehem tal-ispejje? komuni li jaqg?u fuq il-membri ta' dan il-grupp, li ma jistax ikun il-ka? g?all-provvista ta' servizzi forniti biss lil wie?ed jew lil ?erti membri tal-imsemmi grupp.

26 Billi bba?a ru?u fuq il-punti 118 sa 122 tal-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali Misho mog?tija fil-kaw?a li tat lok g?as-sentenza Taksatorringen, i??itata iktar 'il fuq, il-gvern Olandi? qis li l-funzjoni tal-e?enzjoni prevista mill-imsemmija dispo?izzjoni hija l-volontà li ma ji?ux intaxxati l-profitti mag?mula mill-kooperazzjoni interna bejn il-membri ta' grupp awtonomu. Konsegwentement, jaqg?u biss fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva l-provvista ta' servizzi forniti minn grupp awtonomu b'mod kollettiv lill-membri tag?ha. Jekk dan il-grupp jipprovdi servizzi lil ?erti membri, din ma tkunx provvista interna i?da servizz awtonomu li jo?loq relazzjoni ta' klijent-fornitur li mhijiex konformi mal-g?an tal-e?enzjoni inkwistjoni.

Risposta tal-Qorti tal-?ustizzja

27 L-ewwel nett, g?al dak li jikkon?erna l-kundizzjonijiet ta' applikazzjoni tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva dwar l-g?an tal-provvista ta' servizzi mog?tija mill-membri tal-grupp awtonomu kif ukoll ir-riskju ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni, g?andu ji?i mfakkar li fil-kuntest tal-pro?edura ta' kooperazzjoni stabbilita fl-Artikolu 234 KE, mhijiex il-Qorti tal-?ustizzja i?da l-qorti nazzjonali li g?andha tistabbilixxi l-fatti li jkunu taw lok g?all-kaw?a u li tiddedu?i konklu?jonijiet minnhom g?all-finijiet tad-de?i?joni li hi mitluba tag?ti (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tas-16 ta' Settembru 1999, WWF et, C-435/97, ?abra p. I-5613, punt 32, u tat-23 ta' Ottubru 2001, Tridon, C-510/99, ?abra p. I?7777, punt 28, kif ukoll tal-11 ta' Di?embru 2007, Eind, C-291/05, ?abra p. 10719, punt 18).

28 G?aldaqstant, ir-risposta li g?andha ting?ata g?ad-domanda mag?mula mill-qorti tar-rinviju g?andha tkun ibba?ata fuq il-premessa li fuqha bba?at ru?ha l-qorti tar-rinviju, ji?ifieri li huwa kostanti li l-provvista ta' servizzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali huma direttament ne?essarji g?all-e?er?izzju tal-attivitajiet e?enti tal-membri ta' Stichting u li mhemmx distorsjoni ta' kompetizzjoni.

29 It-tieni nett, jirri?ulta mid-disa' u l-?dax-il premessa tas-Sitt Direttiva li din tfittex li tarmonizza l-ba?i taxxabli tal-VAT u li l-e?enzjonijiet ta' din it-taxxa jikkostitwixxu kun?etti awtonomi tad-dritt Komunitarju li, kif di?à dde?idiet il-Qorti tal-?ustizzja, g?andhom jitpo??ew fil-kuntest ?enerali tas-sistema komuni tal-VAT stabbilita mill-imsemmija direttiva (sentenzi tas-26 ta' Marzu 1987, Il-Kummissjoni vs L-Olanda, 235/85, ?abra p. 1471, punt 18 u Stichting Uitvoering Financiële Acties, i??itata iktar 'il fuq, punt 10).

30 Barra minn hekk hija ?urisprudenza kostanti li t-termini u?ati sabiex ji?u indikati dawn l-e?enzjonijiet g?andhom ji?u interpretati b'mod strett, peress li huma e??ezzjonijiet g?all-prin?ipju ?enerali li jistabbilixxi li l-VAT g?andha tin?abar fuq is-servizzi kollha pprovduti bi ?las minn persuna taxxabli (sentenzi Stichting Uitvoering Financiële Acties, i??itata iktar 'il fuq, punt 13, Taksatorringen i??itata iktar 'il fuq, punt 36 u tal-14 ta' ?unju 2007, Horizon College, C?434/05, ?abra p. I?4793, punt 16). Madankollu, l-interpretazzjoni ta' dawn it-termini g?andha tkun konformi mal-g?anijiet im?addna mill-imsemmija e?enzjonijiet u g?andha t?ares l-e?i?enzi tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali inerenti g?as-sistema komuni tal-VAT G?aldaqstant, din ir-regola ta' interpretazzjoni stretta ma tfissirx li t-termini u?ati sabiex ji?u ddefiniti l-e?enzjonijiet stipulati fl-imsemmi Artikolu 13 g?andhom ji?u interpretati b'mod li jipprivahom mill-effetti tag?hom (sentenza Horizon College, i??itata iktar 'il fuq, punt 16). Il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja m'g?andhiex

b?ala g?an li timponi interpretazzjoni li trendi l-e?enzjonijiet previsti kwa?i inapplikabbli fil-prattika (sentenza Taksatorringeni??itata, i??itata iktar 'il fuq, punt 62).

31 Fir-rigward tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva, g?andu ji?i osservat li ma jirri?ultax mill-kliem tieg?u li l-e?enzjoni li hija tipprovdi g?andha tapplika biss g?all-provvista ta' servizzi forniti mill-gruppi awtonomi lill-membri tag?hom kollha.

32 Skont dan il-kliem, il-le?i?latur Komunitarju ried biss li ji?u koperti mill-e?enzjoni mill-VAT il-provvista ta' servizzi mag?mula mill-gruppi awtonomi, meta dawn jitolbu biss mill-membri tag?hom ir-rimbors e?att tas-sehem tag?hom fl-ispejje? komuni.

33 Il-gvern Olandi? jikkunsidra li jekk l-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva jipprevedi li g?andu ji?i ffatturat lill-membri ta' grupp awtonomu r-rimbors e?att tas-sehem tag?hom fl-ispejje? komuni, dan ifisser li s-servizzi biss mog?tija lill-membri kollha ta' dan il-grupp jistg?u jibbenefikaw mill-e?enzjoni mill-VAT. Il-kun?ett ta' "spejje? komuni" jkopri wkoll dak ta' "spejje? kollettivi", li jirreferi g?as-servizzi forniti lill-membri kollha tal-imsemmi grupp u mhux g?al membru i?olat tieg?u.

34 F'dan ir-rigward, huwa importanti li ji?i osservat, hekk kif l-Avukat ?enerali osservat fil-punt 18 tal-konkluzjonijiet tag?ha, li l-b?onnijiet tal-membri ta' grupp awtonomu jistg?u jvarjaw minn perijodu ta' taxxa g?al ie?or b'tali mod li, skont il-perijodu kkon?ernat, ?erti servizzi jistg?u ji?u pprovduti minn dan il-grupp lill-membri kollha, o?rajn lil ?erti membri u o?rajn ukoll lil membru wie?ed.

35 Bl-istess mod, meta grupp awtonomu huwa fformat minn diversi membri li g?andhom b?onnijiet differenti, huwa perfettament possibbli li s-servizzi pprovduti lilhom minn dan il-grupp ma jkunx sistematikament l-istess.

36 L-interpretazzjoni mressqa mill-gvern Olandi? g?andha b'hekk b?ala effett li tillimita l-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva, billi teskludi mill-applikazzjoni tal-e?enzjoni mill-VAT servizzi pprovduti mill-gruppi awtonomi lill-membri tag?hom, b'mod partikolari fil-kuntest fejn il-b?onnijiet tal-imsemmija membri jkunu differenti.

37 Tali limitazzjoni tal-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-dispo?izzjoni mhijiex ikkorraborata mill-finalit  ta' din tal-a??ar li hija li tistabbilixxi e?enzjoni mill-VAT sabiex ji?i evitat li l-persuna li toffri ?erti servizzi tkun su??etta g?all-?las tal-imsemmija taxxa meta hija kellha tikkollabora ma' professjonisti o?ra permezz ta' struttura komuni responsabbli g?all-attivitajiet ne?essarji g?at-twettiq tal-imsemmija servizzi.

38 G?andu ji?i osservat li, anki meta s-servizzi huma pprovduti lil wie?ed jew ?erti membri ta' grupp awtonomu, l-ispi?a tal-fornitura ta' dawn is-servizzi tibqa' spi?a komuni mill-imsemmi grupp ikkostitwit g?al dan il-g?an, peress li l-metodi tal-kompatibbilt  analitika huma kompletament adegwati sabiex ti?i identifkata s-sehem pre?i?a tal-ispi?a sostnuta g?al kull servizz me?ud individwalment.

39 Bl-istess mod, l-imsemmija servizzi huma pprovduti fil-qafas ta' g?anjiet li g?alilhom grupp awtonomu ?ie stabbilit u g?aldaqstant huma offerti skont l-iskop tieg?u.

40 G?aldaqstant mhuwiex possibbli li l-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva ji?i interpretat fis-sens li jassu??etta l-e?enzjoni mill-VAT g?all-kundizzjoni li s-servizzi jkunu offerti lill-membri kollha tal-grupp awtonomu kkon?ernat.

41 G?andu ji?i osservat ukoll li l-?tie?a li l-imsemmija dispo?izzjoni ti?i interpretata b'mod strett ma tistax twassal sabiex kull membru ta' grupp awtonomu jing?atalu d-dritt li j?a??ad lill-membri l-

o?ra ta' dan il-grupp mill-benefi??ju tal-e?enzjoni mill-VAT, billi jidde?iedi, f'kwalunkwe mument, li ma jirrikorrix g?al servizz partikolari pprovdut mill-grupp li tieg?u madankollu huwa jkun inizjalment idde?ieda li jkun membru. L-e?istenza ta' tali dritt f'idejn kull membru ta' grupp awtonomu la tirri?ulta mill-kliem u lanqas mill-finalità tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva.

42 Is-servizzi pprovduti minn grupp awtonomu lill-membri tieg?u matul perijodi fiskali differenti, kemm lil membru wie?ed kif ukoll lil ?erti membri tieg?u matul l-istess perijodu fiskali, g?andhom g?aldaqstant jibbenefikaw mill-e?enzjoni prevista mill-imsemmija dispo?izzjoni.

43 Minn dak kollu li ntqal hawn fuq jirri?ulta li r-risposta li g?andha ting?ata lid-domanda mressqa hi li l-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li, sakemm il-kundizzjonijiet l-o?ra previsti minn din id-dispo?izzjoni jkunu sodisfatti, is-servizzi pprovduti lill-membri tag?hom minn gruppi awtonomi jibbenefikaw mill-e?enzjoni prevista mill-imsemmija dispo?izzjoni anki jekk dawn is-servizzi huma pprovduti lil wie?ed jew xi w?ud mill-imsemmija membri.

Fuq l-ispejje?

44 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija dik il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja, (It-Tielet Awla) taqta' u tidde?iedi:

L-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima, g?andu ji?i interpretat fis-sens li, sakemm il-kundizzjonijiet l-o?ra previsti minn din id-dispo?izzjoni jkunu sodisfatti, is-servizzi pprovduti lill-membri tag?hom minn gruppi awtonomi jibbenefikaw mill-e?enzjoni prevista mill-imsemmija dispo?izzjoni anki jekk dawn is-servizzi huma pprovduti lil wie?ed jew xi w?ud mill-imsemmija membri.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: l-Olandi?.